

Rapportage geurhinder Heerweg 13 Nederweert

Heerweg 13 te Nederweert

Rapportage geurhinder Heerweg 13 Nederweert

Heerweg 13 te Nederweert

Rapportnummer: M199155.001/GPO

Naam opdrachtgever:

Adres opdrachtgever:

Opsteller: 15 maart 2022
Datum: 8 juli 2022
2 november 2022
12 januari 2023

Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV

Vestigingen te Voerendaal, Baexem en Vught

Kerkstraat 2
6095 BE Baexem
T (0475) 459 260

info@aelmans.com
www.aelmans.com

KvK 14091320
BTW NL8170.53.189.B.01
Bankrekening 11.52.94.244
BIC RABONL2U
IBAN NL06 RABO 0115 2942 44

Op onze dienstverlening zijn de algemene voorwaarden van Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV van toepassing die u vindt op www.aelmans.com

Inhoud

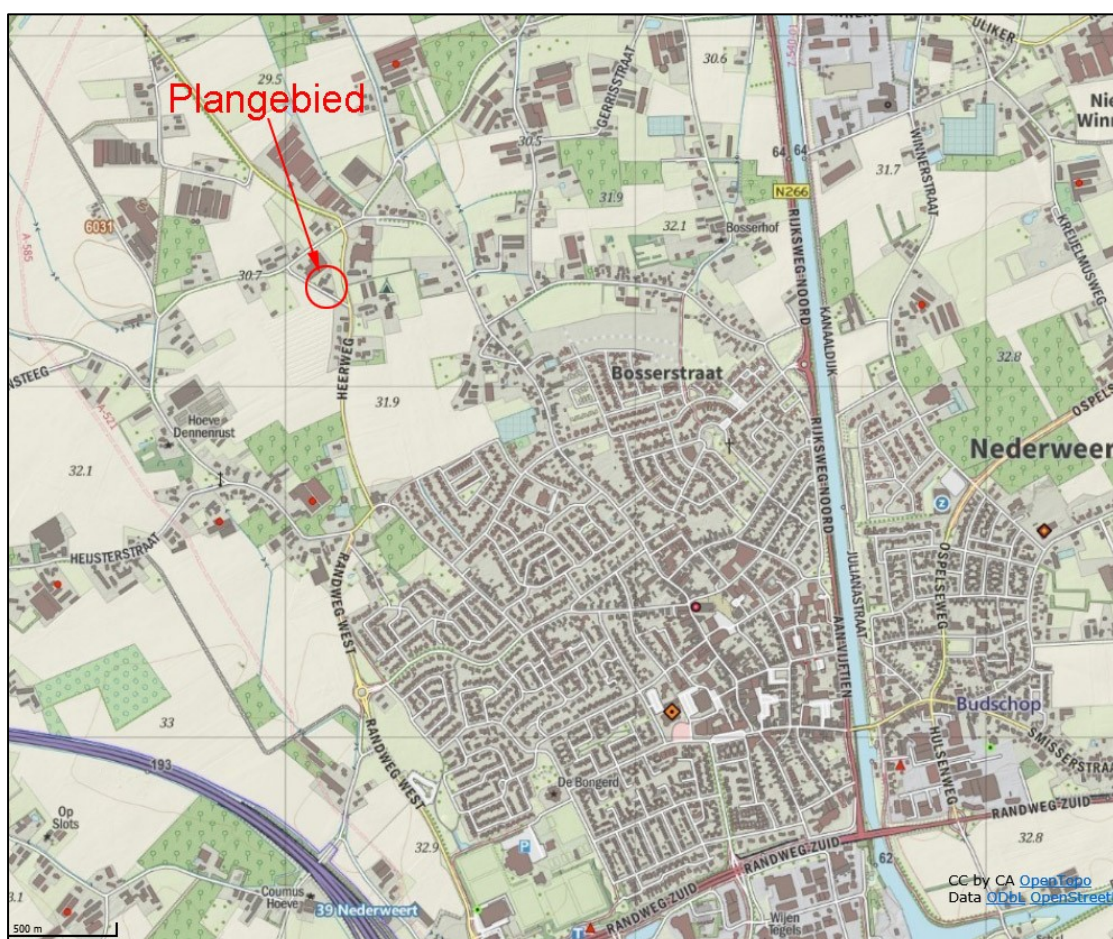
1	Inleiding.....	3
2	Toetsingskader.....	4
2.1	Toets functiewijziging aan de Wet geurhinder en veehouderij	4
2.2	Toets aantasting rechten van omliggende veehouderijen	4
2.3	Toets acceptabel geurhinderniveau	5
2.3.1	Achtergrondbelasting	6
2.3.2	Voorgrondbelasting	8
2.3.3	Omgekeerde werking	9
3	Conclusie	12

1 Inleiding

In opdracht van initiatiefnemer, XXXXXXXXXX, is door Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV een onderzoek uitgevoerd naar de achtergrondbelasting m.b.t. geurhinder in de omgeving van de Heerweg 13 te Nederweert. Initiatiefnemer heeft deze locatie gekocht met het voornemen om op de locatie te gaan wonen (bestaande bedrijfswoning wordt tot een burgerwoning).

Onderhavig onderzoek heeft tot doel om te beoordelen of de bestaande vergunde achtergrondbelasting van geur uit stallen van de nabijgelegen veehouderijen voor de voorgenomen ontwikkeling aan de Heerweg 13 te Nederweert als aanvaardbaar wordt aangemerkt.

In onderstaande figuur is de ligging van het plangebied weergegeven.

Uitsnede topografische kaart met aanduiding plangebied

Zoals in bovenstaande figuur te zien, is het plangebied gelegen ten noordwesten van de kern van Nederweert aan de doorgaande weg (Heerweg) richting het ten noorden gelegen Someren-Heide.

Het plangebied Heerweg 13 betreft in planologisch opzicht een voormalige veehouderij.

2 Toetsingskader

2.1 Toets functiewijziging aan de Wet geurhinder en veehouderij

Nabij het plangebied zijn meerdere veehouderijen gelegen. Veehouderijen zijn mogelijke bronnen voor geurhinder en daarom gelden voor veehouderijen regels met betrekking tot aan te houden afstanden tot voor geurhinder gevoelige objecten zoals woningen en gebouwen waar mensen gedurende lange tijd verblijven. De op 1 januari 2007 in werking getreden Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt hiervoor, samen met het Activiteitenbesluit, het beoordelingskader. Deze wet geeft aan hoe bij een aanvraag voor een milieuvergunning de geuremissies uit stallen van veehouderijen en de geurbelasting op geurgevoelige objecten moet worden meegenomen. Omgekeerd hebben regels t.a.v. de maximale geurbelasting ook gevolgen voor de mogelijkheden om nieuwe voor geurhinder gevoelige objecten te realiseren.

In het kader van een toets van de voorgenomen functieverandering aan het aspect geurhinder door veehouderijen, zijn de volgende vragen van belang:

- Er mag geen sprake zijn van aantasting van eerder vastgelegde rechten m.b.t. de maximale geurbelasting voor veehouderijen in de omgeving.
- De gemeente dient te motiveren dat er sprake is van een acceptabel geurhinderniveau.

2.2 Toets aantasting rechten van omliggende veehouderijen

De voorgenomen ontwikkeling betreft een functiewijziging van bedrijfswoning van een intensieve veehouderij naar een burgerwoning. Zowel de bestaande planologisch-aangeduide functie als de beoogde functie wordt in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij als een voor geurhinder gevoelig object beschouwd dat slechts een beperkte bescherming tegen geurhinder kent. Woningen van veehouderijen die na het jaar 2000 (Wet geurhinder en veehouderij 19 maart 2000) worden omgezet zijn immers voor het aspect 'geur' in beperkte mate gevoelig. Dit is in onderhavige situatie het geval.

Onder een 'geurgevoelig object' wordt in de Wgv verstaan een gebouw, bestemd voor en volgens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of verblijf en dat daarvoor permanent of regelmatig wordt gebruikt (Wgv, artikel 1).

Omdat er bij de voorgestane functieverandering geen sprake is van een wijziging van het beschermingsregime en dus de geurgevoeligheid van het object, is er geen sprake van aantasting van rechten van de veehouderijen in de omgeving van het plangebied.

Verder kan worden opgemerkt dat het naastgelegen agrarisch bedrijf (konijnenhouderij) een vaste afstand-contour heeft (25m vanaf de gevel en 50m vanaf het emissiepunt). Aan beide vaste afstandseisen wordt voldaan met onderhavig plan. Omdat het naastgelegen bedrijf de dichtstbij gelegen gevel van de stal op de erfgrans en de grens van het bouwvlak heeft gebouwd is uitbreiding in de richting van Heerweg 13 niet mogelijk. Kortom, met de omzetting wordt het naastgelegen bedrijf niet belemmerd. Hieronder wordt ingegaan op het geur niveau in relatie het woon- en leefklimaat.

2.3 Toets acceptabel geurhinderniveau

De normen van de Wet geurhinder en veehouderij gelden in beginsel alleen voor de beoordeling van een aanvraag omgevingsvergunning, als een agrarisch bedrijf zich wil vestigen of als een agrarisch bedrijf wil uitbreiden. Het gaat dan dus over de relatie tussen een bestaand geurgevoelig object en een ontwikkeling in de agrarische bedrijvigheid. Dit heet ook wel de 'directe werking' of 'directe norm'. Voor de Wgv in werking trad, gold deze norm ook in de omgekeerde situatie: als een bestaand agrarisch bedrijf werd geconfronteerd met een plan voor de realisatie van een nieuw voor geurhinder gevoelig object, werden dan dezelfde afstandsnormen toegepast als in de directe werking. Dit wordt de omgekeerde werking genoemd.

Onder meer uit de uitspraak in de zaak Laarbeek (Afdeling bestuursrechtspraak van 7 oktober 2009) blijkt dat de normen van de Wgv niet in de omgekeerde werking van toepassing zijn. Indien de voor veehouderijen toepasselijke (directe) norm wordt overschreden, volgt hieruit niet dat ter plaatse van een voor geurhinder gevoelig object geen sprake zou kunnen zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

De gemeente Nederweert heeft via een verordening ('Verordening geurhinder en veehouderij Nederweert 2017') aangegeven welke voorgrondbelasting (de geurbelasting van 1 veehouderij) acceptabel is. Middels haar 'Gebiedsvisie Geurhinder en Veehouderij' heeft ze aangegeven welke achtergrondbelasting acceptabel is. Dit is weergegeven in de volgende tabel:

GEBIEDSVISIE GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ - GEMEENTE NEDERWEERT

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Gebied	Achtergrondbelasting in odour units (ou _e /m ³), percentage geurhinder, milieukwaliteit											
	optimaal +			optimaal			aanvaardbaar			niet aanvaardbaar		
	ou	hinder %	milieu-kwaliteit	ou	hinder %	milieu-kwaliteit	ou	hinder %	milieu-kwaliteit	ou	hinder %	milieu-kwaliteit
Woonkernen	0-3	0-5	zeer goed	3-5	5-8	goed	5-10	8-12	goed-redelijk	>10	>12	redelijk ⇄ slecht
Buitengebied	0-6	0-12	redelijk	6-10	12-16	redelijk-matig	10-20	16-20	matig	>20	>20	matig ⇄ slecht

Tabel uit 'Gebiedsvisie geurhinder en veehouderij', gemeente Nederweert

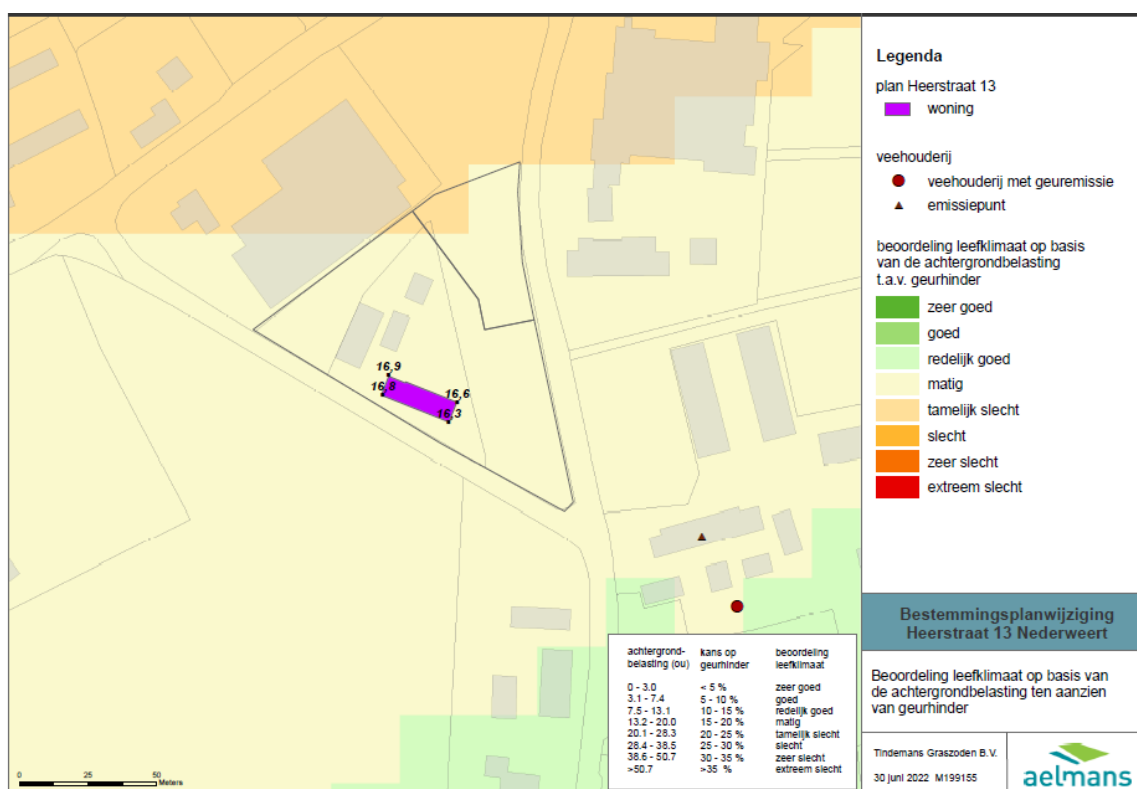
Op deze wijze kan de gemeente bij besluiten in het kader van ruimtelijke ordening ontwikkelingen toetsen op het gebied van de geurbelasting. Hierbij is een onderscheid gemaakt in gebieden. De omgeving van het plangebied kan hierbij worden aangeduid als buitengebied.

2.3.1 Achtergrondbelasting

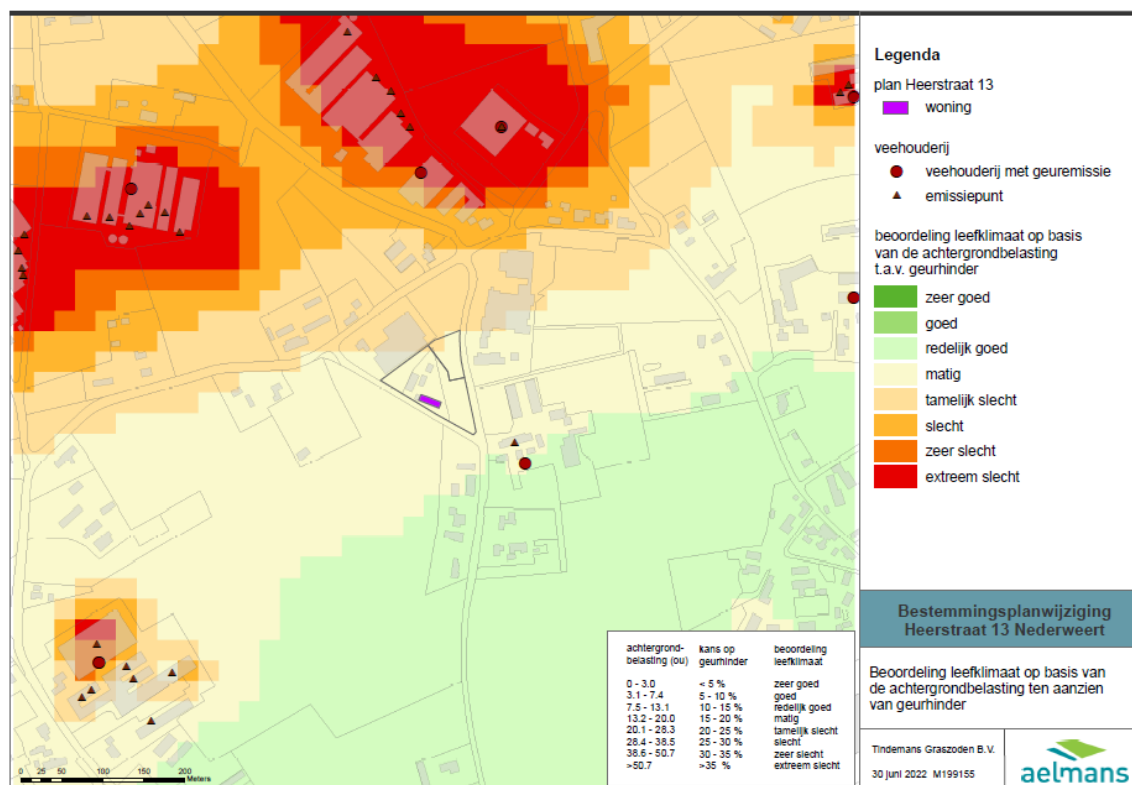
Bij het vastleggen van het aanvaardbaar woon- en leefklimaat heeft de gemeente Nederweert rekening gehouden met het feit dat Nederweert een gemeente is met een groot aantal intensieve veehouderijen. Mede gelet op het grote aantal veehouderijen wordt voor wat betreft de achtergrondbelasting een matig woon- en leefklimaat in het buitengebied acceptabel gevonden.

Matig leidt tot een maximaal hinderpercentage van 20 %. Dat is vertaald in een maximale achtergrondbelasting van 20 Ou (Odeur units).

In figuur 1 is de cumulatieve geurbelasting (de achtergrondbelasting) op basis van de vergunde rechten van veehouderijen weergegeven. Voor de berekening van de geurbelasting is gebruik gemaakt van veehouderijgegevens van de gemeente Nederweert. De berekening van de achtergrondbelasting is uitgevoerd met het programma “V-Stacks gebied” versie 2020. Hierbij is de achtergrondbelasting berekend met gebruikmaking van de geurbelasting van alle veehouderijen met “geurdieren” binnen een straal van 2 kilometer van de locatie Heerweg 13. Uit onderstaande figuur blijkt dat de achtergrondbelasting ter plaatse van de woning gelegen in het plangebied met 16,9 OU lager is dan de maximale waarde (20 OU) uit de gemeentelijke beleidsregel.

Figuur 1: Cumulatieve geurbelasting (achtergrondbelasting)

Figuur 2: Cumulatieve geurbelasting (achtergrondbelasting) schaal 1: 5000

2.3.2 Voorgrondbelasting

Het maken van een berekening van de voorgrondbelasting van geur die veroorzaakt wordt door het naast gelegen bedrijf aan de Herstraat 1 is niet mogelijk. Dit bedrijf is namelijk een veehouderij met vaste afstandsdieren (konijnen), aangezien deze dieren geen emissiefactor voor geur hebben, is het maken van een voorgrondberekening voor dit bedrijf niet mogelijk.

Wel is een voorgrondberekening met "V-stacks Vergunning 2020" voor het meest dichtbij gelegen bedrijf met geurdieren, gelegen aan de Booldersdijk 2, gemaakt. De invoergegevens voor deze geurberekening zijn gebaseerd op de vigerende (milieu)vergunning van het bedrijf. De berekende voorgrondgeurbelasting op Heerweg 13 is 5,7 OU (zie onderstaand) en blijft daarmee ruim onder de norm van 9 OU zoals opgenomen in de gemeentelijke geurverordening.

Gegenereerd op: 8-07-2022 berekend met : V-Stacks Vergunning 2020 Release juli 2020 (c) DNV GL

Page 1

Naam van de berekening:

Gemaakt op: 2022-07-08 10:59:26

Rekenijd: 0:00:30

Naam van het bedrijf:

Berekende ruwheid: 0,352 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Ultr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 6	179 098	367 607	5,6	2,4	0,97	2 788	4,7
2	Stal 9	179 087	367 624	5,6	2,6	0,96	3 883	4,8
3	Stal 10.1	179 075	367 650	5,7	3,7	1,22	18 681	5,4
4	Stal 10.2	179 057	367 667	5,7	4,1	1,17	21 183	4,4
5	Stal 8	179 028	367 683	5,4	1,2	0,40	14 620	7,0
6	Stal 12	179 022	367 723	9,0	1,5	0,40	20 740	7,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
7	Karissteeg 1a	179 242	367 816	9,0	17,5
8	Karissteeg 1	179 248	367 788	9,0	18,3
9	Heerweg 8	179 210	367 454	9,0	11,9
10	Heerweg 13	179 121	367 280	9,0	5,7

Figuur 3: Voorgrondbelasting Heerweg 13 door Booldersdijk 2

Een ander dichtbij gelegen bedrijf met geurdieren, gelegen aan de Hardsteeg 1, heeft deelgenomen aan een beëindigingsregeling. Het bedrijf zal in de toekomst enkel nog een aantal paarden gaan houden. Aangezien dit afstandsdieren zijn en ruimschoots aan de minimale afstanden naar Heerweg 13 wordt voldaan, vormt dit geen belemmering voor het voornemen.

2.3.3 Omgekeerde werking

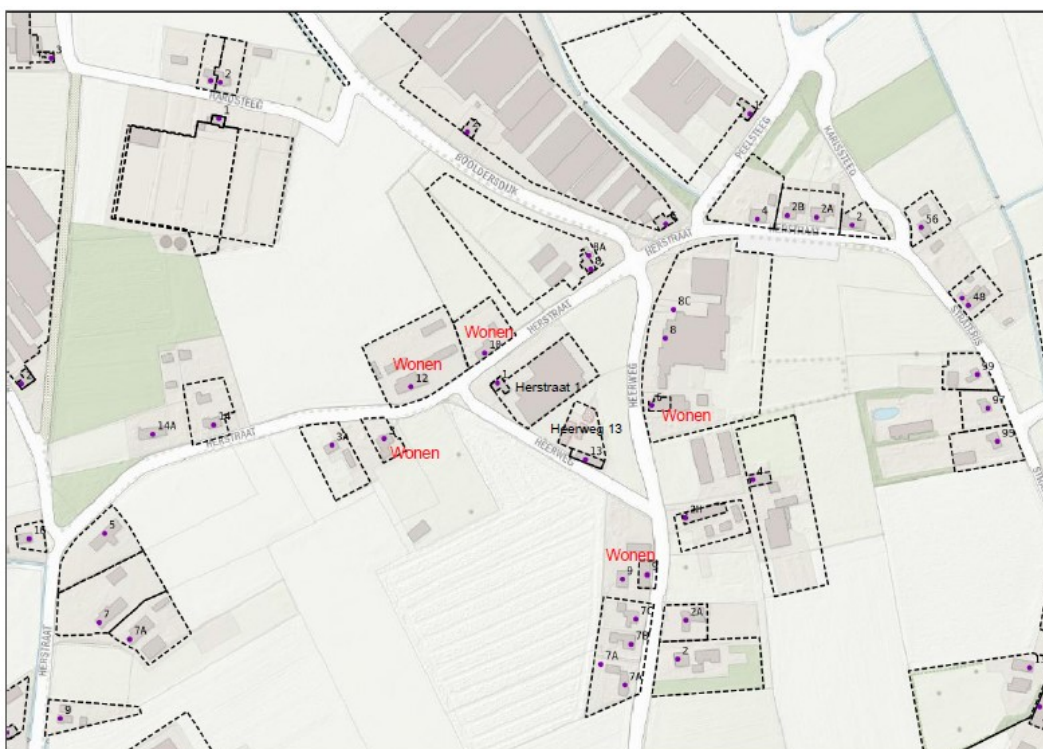
Naast een toetsing van het woon- en leefklimaat is het tevens van belang om te beoordelen of met de uitvoering van het plan mogelijke belangen van derden worden geschaad.

Duidelijk is in ieder geval dat bij de direct omliggende bedrijven, zoals ook het “buurbedrijf” aan de Herstraat 1, enkel vergunningen zijn verleend voor afstandsdieren. Aangezien bij alle bedrijven aan de minimum afstandseisen voor het houden van deze dieren wordt voldaan, bestaan er voor deze bedrijven geen beperkingen behoudens de afstanden. Uitbreiding van de afstandsdieren is op deze bedrijven dan ook mogelijk.

Een wisseling van afstandsdieren naar geurdieren wordt milieutechnisch gezien als een oprichting van een nieuwe veehouderij. Indien het bedrijf aan de Herstraat 1 zou omschakelen naar geurdieren wordt op de eerste plaats weer getoetst aan de minimum afstanden. Uit de huidige situatie blijkt al dat hieraan wordt voldaan.

Daarnaast dient bij geurdieren een geurberekening van de voorgrondbelasting op geurgevoelige locaties gemaakt te worden. De locatie Heerweg 13 is van oudsher een veehouderij die na 19 maart 2000 is beëindigd, dit wil zeggen dat er sprake is van een beperkt geurgevoelig object dat enkel op de minimum afstanden getoetst hoeft te worden en daarmee geen beperking oplevert voor de omliggende bedrijven.

Omschakelen van afstandsdieren naar geurdieren op het bedrijf aan de Herstraat 1 betekent dat er voor de vergunningverlening een geurtoetsing op geurgevoelige objecten (woningen), gelegen in de omgeving van het bedrijf zal plaatsvinden. Aangezien het omschakelen een oprichting betreft zal getoetst worden of het voornemen aan Herstraat 1 voldoet aan de voorgrondgrenswaarde van 9 OU voor geur zoals opgenomen in de gemeentelijke geurverordening van de gemeente Nederweert. Bij een dergelijke toetsing zal het meest dichtbij gelegen geurgevoelig object (woning) het eerst beperkend zijn voor het bedrijf. Op navolgende kaart en overzicht zijn deze locaties weergegeven.

Afstanden tot Herstraat 1

Adres	Bestemming BP 1999	Bestemming BP 2009	Afstand (m) vanaf midden Herstraat 1	Kortste afstand (m) tot emissiepunt Herstraat 1
Heerweg 13	IV bedrijf	IV bedrijf	65	54
Heerweg 6	Wonen	Wonen	88	61
Herstraat 10	Wonen	Wonen	60	40
Herstraat 12	Wonen	Wonen	114	83

Voor een omschakeling naar geurdieren kan het bedrijf aan de Herstraat 1 de bestaande stallen gebruiken. Een uitbreiding van stalruimte, met name richting Heerweg 13, is niet mogelijk omdat het bestaande bouwvlak reeds volledig wordt benut.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de burgerwoning aan de Herstraat 10 het meest dichtbij het bedrijf aan de Herstraat 1 is gelegen. Bij een ontwikkeling waarbij aan de Heerweg 13 geurdieren gehouden gaan worden, hetgeen mogelijk is op grond van de IV-aanduiding, zal bij de toetsing aan de grenswaarde van 9 OU de woning aan de Herstraat 10 het eerst beperkend zijn. Een tweede beperkende woning voor een ontwikkeling met geurdieren is Heerweg 6. Gezien de ligging van deze woning is een ontwikkeling waarbij de geurbelasting toeneemt eveneens een beperkende factor.

Omdat de woningen aan de Herstraat 10 en Heerweg 6 de beperkende factoren zijn voor toekomstige ontwikkelingen met geurdieren op de locatie Herstraat 1, zal dit tevens een “geurbescherming” met zich meebrengen voor de woning aan de Heerstraat 13. Concreet wil dit zeggen dat bij het benutten van de “geurruimte” tot aan de grenswaarde op de woningen Herstraat 10 en/of Heerweg 6, ook de belasting op Heerweg 13 eveneens wordt beperkt.

Voor een toekomstige ontwikkeling met geurdieren aan de Herstraat 1 zullen de bestaande gebouwen/stallen rigoureus aangepakt moeten worden. Het bedrijf is oorspronkelijk gerealiseerd als een champignonkwekerij die ergens in 2005/2006 is “aangepast” voor het houden van konijnen. De bestaande gebouwen zijn echter ongeschikt voor het huisvesten van geurdieren zoals varkens, kippen of vleesstieren. Vooral de bouwkundige staat van de bestaande gebouwen en de onmogelijkheid om hierin de noodzakelijke technische voorzieningen (ventilatie, mestopslag etc.) aan te brengen zijn hiervan de reden.

Omschakeling naar de geurdieren is realistisch gezien alleen mogelijk bij volledige nieuwbouw van dierverblijven. Gezien de ligging van de locatie en de oppervlakte van het bouwvlak (ca. 4.000 m²) is realisatie van een volwaardige intensieve veehouderij met geurdieren op deze plek niet realistisch. Vanwege de nabijheid van burgerwoningen in de directe omgeving en de beperking van de ontwikkelingsmogelijkheden die dit met zich meebrengt, kan de locatie als onaantrekkelijk worden beschouwd om een dergelijk type bedrijf op te richten.

De ontwikkeling van een toekomstige intensieve veehouderij in de nabijheid van woningen zal op gespannen voet staan met het woon- en leefklimaat voor omwonenden. Hierbij speelt het aspect gezondheid een belangrijke rol. Uit onderzoeken van GGD (VGO-onderzoeken) blijkt dat een combinatie van geur, fijnstof, endotoxinen en zoönose op geringe afstand van woningen mogelijk een negatief gezondheidseffect kunnen veroorzaken. Een verdere uitwerking van deze onderzoeken vindt op dit moment plaats.

De publieke opinie en een groeiend maatschappelijke besef maken dat er naar de ontwikkeling van nieuwe intensieve veehouderijen steeds kritischer gekeken wordt. Ook aspecten als dierwelzijn en natuur (stikstof) spelen hierbij een rol. Een toekomstige afwaartse beweging van de intensieve veehouderij lijkt daarmee onontkoombaar.

De minimale financiële rendementen, de toenemende regelgeving en de maatschappelijke druk maken dat er momenteel bestaande intensieve veehouderijen besluiten om te stoppen. Met name in gebieden met veel intensieve bedrijven, waartoe ook Nederweert behoort, neemt het aanbod van IV-locaties (varkens- en pluimveehouderijen) toe. Het hergebruik van dergelijke bestaande bedrijven lijkt logischer dan de ontwikkeling van een nieuwe veehouderij aan de Herstraat 1.

De ontwikkeling van een intensieve veehouderij met geurdieren op de locatie Herstraat 1 is vanwege voornoemde aspecten niet opportuun.

3 Conclusie

Op basis van vorenstaande kan worden geconcludeerd dat er ter plaatse van het plangebied sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

De voorgenomen functieverandering leidt niet tot een aantasting van rechten van omliggende veehouderijen of tot een verandering van de ontwikkelingsmogelijkheden voor de omliggende veehouderijen. De belangen van de omliggende veehouderijen worden dus niet geschaad.

Bij de berekeningen is uitgegaan van de vergunde (maximale) veebezetting. De feitelijke geurbelasting is mogelijk lager.

Bij uitbreiding van de intensieve veehouderijen in de omgeving (enkele kilometers) moet in het geval er sprake is van een voor geur overbelaste situatie, er bij deze uitbreiding gepaard moeten gaan met een afname van de geurbelasting.

Gelet op de evaluatie van de geurregelgeving en de verwerking daarvan in de Omgevingswet, in combinatie met andere verwachte wijzigingen van de wet- en regelgeving, is de verwachting gerechtvaardigd dat er nog meer dan nu door de overheden (landelijk, provinciaal en gemeentelijk) gestuurd zal worden op een afname van de emissies van de veehouderij.